

Не маючи можливості бути з коханою жінкою, Юхан Нільсен Нагель із "Містерій" К. Гамсуна вдається до інших крайнощів, намагаючись знайти заспокоєння з Мартою Гуде – жінкою, яка, на його думку, дасть йому затишок і домашню гармонію. І його мрії про цю жінку, фактичну заміну фрекен Х'єллан, зводяться до повсякденного облаштування оселі й до деталей побуту. Таким чином, душевний злет, мрійливий політ почуттів, пов'язаний з коханням до Дагні Х'єллан, обертається на приземлені мрії персонажа про життя разом із Мартою Гуде, мрії, сфокусовані на фізичність і задоволення адамового комплексу – страху бути самотнім.

Отже, якщо перший – християнський – типаж у літературній традиції вирізняється десакралізацією, то другий – міфологічно-язичницький – оромантизованістю. Жінки обох типів можуть бути супутницями чоловіка, проте якщо одна – у повсякденному житті як берегиня фізичного світу чоловіка, то друга – як супутниця снів, мрій, хранителька духовного світу. Якщо в першому випадку люди об'єднуються за аргументацією розуму, то у другому завдяки посередництву серця й найчастіше всупереч усім аргументам – це особлива ідеалізація об'єкта закоханості, чого немає у християнському аспекті: в останньому таку засліпленість замінює розуміння й покірне ставлення до недоліків другої половини. Через зумовленість другого типажу саме коханням, а не любов'ю як прихильністю, і стає можливим злиття в андрогінності.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Вейнінгер О.* Афоризми. Психология садизма и мазохизма, психология убийства, этики, наследственных грехов // *Вейнінгер О.* Последние слова / Пер. с нем. – К.: Госуд. библ. Украины для юношества, 1995. – С. 81–116.
2. *Вейнінгер О.* Пол и характер. Принципиальное исследование. – М.: Терра, 1992. – 480 с.
3. *Верлен П.* Лірика / Пер. з франц. М. Рильського, М. Лукаша, Г. Кочура. – К.: Дніпро, 1968. – 174 с.
4. *Гамсун К.* Пан // *Гамсун К.* Вибрані твори / Пер. з норвезьк. Н. Іваничук. – Львів: Літопис, 2000. – С. 23–139.
5. *Кассу Ж.* Символизм. Энциклопедия символизма. – М., 1999. – 429 с.
6. *Руссо Ж.-Ж.* Эмиль, или о воспитании // *Руссо Ж.-Ж.* Избр. соч.: В 3 т. / Пер. с франц. Е. Н. Бируковой. – М.: Худ. лит., 1961. – Т. 1. – С. 545–748.
7. *Соловьев В.* Смысл любви // *Соловьев В.* Собр. соч.: В 12 т. / Под ред. С. М. Соловьева, Э. А. Радлова. – 2-е изд. – СПб.: Просвещение, 1966. – Т. 7. – С. 3–60.
8. *Стриндберг А.* Слово безумца в свою защиту: Роман. – СПб., 2000. – 349 с.
9. *Чистова М.* Концепт андрогина в житнетворчестве З. Н. Гиппиус: Дис. ... канд. культурологических наук: 24.00.01. – Кострома, 2004. – 188 с.
10. *Элиаде М.* Мефистофель и андрогин. – СПб.: Алетейя, 1998. – 374 с. (Миф, религия, культура).
11. *Staff L.* Poezje zebrane: W 2 t. – Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1967. – Т. 1. – 1147 с.
12. *Staff L.* Poezje zebrane: W 2 t. – Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1967. – Т. 2. – 1033 с.

Отримано 2.06.2010 р.

м. Бердянськ

ЛП

14-Й ФІЛОЛОГІЧНИЙ СЕМІНАР

20 грудня 2010 р. о 10 год. в актовому залі гуманітарного корпусу Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, бульв. Т. Шевченка, 14) відбудеться 14-й Філологічний семінар "Теоретичні й методологічні проблеми літературознавства".

Тема семінару: **"Література і паралітература: де межа?"**.

Заявки про участь у семінарі приймаються до 1 грудня 2010 р. на адресу: проф. Наєнку М. К., Кафедра теорії літератури і компаративістики Інституту філології, бульв. Т. Шевченка, 14, м. Київ, 01033.

Тексти доповідей для збірника "Філологічні семінари" (з анотаціями та ключовими словами українською, російською й англійською мовами) подаються на паперових та електронних носіях у день проведення семінару.